

ژاپنی برای همه، مقدماتی

تاناکا یونه و همکاران. توکیو: سوری ته نتو و آکو، ۲۰۱۲. چاپ دوم، ۶۰۸ صفحه.

بررسی شکلی اثر

کتاب *ژاپنی برای همه: مقدماتی* (نسخه دوم، اصلاح شده) در جلد اول ۲۴۹ صفحه و ۵۵ صفحه ضمیمه و در جلد دوم ۲۴۷ صفحه و ۵۷ صفحه ضمیمه (جمعاً ۶۰۸ صفحه) را در بردارد که شامل اصل کتاب و کمک‌درسی‌های مکمل آن است. چنانچه در پیش‌گفتار کتاب (p.iii) هم اشاره شده است، کتاب «ژاپنی برای همه، مقدماتی» در اصل نسخه ارتقاء یافته کتاب دوجلدی «مبانی زبان ژاپنی امروزی» (*Shin Nihongo no Kiso: 新日本語の基礎*) چاپ سال ۱۹۹۰ (برابر با ۱۳۶۸) است که توسط همین انتشارات ابتدا در سال ۱۹۹۸ (برابر با سال ۱۳۷۷) به چاپ رسیده و در ژانویه سال ۲۰۱۲ (برابر با ۱۳۹۲) نسخه جدید آن منتشر گردیده است. قیمت هر جلد کتاب بدون احتساب مالیات ۲۵۰۰ ین ژاپن است که جمعاً نزدیک به ۵۰۰۰ ین (معادل حدود ۴۲ دلار آمریکا) است. مخاطبان کتاب دانشجویان و تمام کسانی هستند که به هر دلیل احتیاج به ایجاد ارتباط به زبان ژاپنی در سطح مقدماتی دارند. از آنجا که عناصر زبانی و فرهنگی - اجتماعی در ارتباط تنگاتنگ هستند، سعی شده است تا صحنه‌های گفت‌و شنود تنها بر اساس ویژگی‌های زبانی محض نباشد و در تنظیم آنها به اندازه کافی به فرهنگ و جامعه ژاپن نیز پرداخته شود. به‌ویژه در نسخه جدید به این مطلب توجه بیشتری شده است (p.iii).

نگارش کتاب دوجلدی مورد مطالعه، حاصل کار گروهی پنج نفر خانم متخصص آموزش زبان ژاپنی به نامهای تاناکا یونه (Tanaka Yone)، ساوادا ساجیکو (Sawada Sachiko)، شیکه‌کاوای آکیمی (Shigekawa Akemi)، ماکینو شوکو (Makino Shōko) و میکوگامی کیکو (Mikogami Keiko) است که به سردبیری و نظارت خانم تسوروای یوشیکو (Tsuruo Yoshiko) و خانم ایشی‌زاوا هیروکو (Ishizawa Hiroko) و به دست آقای کوبایاشی تاکوچی

(Kobayashi Takuji) در انتشارات سوری ئه نتو واکو (Surie Nettowāku) به چاپ رسیده است. البته ضبط بخش صوتی لوح‌فشرده ضمیمه کتاب (چهار نفر) و نظارت بر آن (دو نفر)، نقاشی‌های مورد استفاده در کتاب (دو نفر) و طرح جلد و صفحه‌بندی (یک نفر) نیز حاصل همکاری نه نفر ژاپنی دیگر است.

با توجه به تاریخچه نسبتاً طولانی این کتاب درسی و به دلیل به‌روز شدن محتوی آموزشی آن طی چند مرحله، می‌توان کتاب حاضر را ازجمله مناسب‌ترین کتاب‌های آموزش زبان ژاپنی مقدماتی برشمرد. در حال حاضر نسخه زبان خارجی این کتاب به دوازده زبان (انگلیسی، فرانسوی، اسپانیولی، ایتالیایی، پرتغالی، روسی، آلمانی، چینی، کره‌ای، تایلندی، اندونزیایی، ویتنامی) در دسترس است و در بیشتر مراکز دانشگاهی و غیردانشگاهی آموزش زبان ژاپنی در سراسر جهان به شکل گسترده مورد استفاده است. گروه زبان و ادبیات ژاپنی دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی دانشگاه تهران به عنوان تنها مرکز دانشگاهی کشور در حوزه آموزش زبان و ادبیات ژاپنی، از سال ۱۳۷۴ تا به حال این کتاب را به منظور تدریس زبان ژاپنی پایه مورد استفاده قرار داده است. به دلیل حجم نسبتاً زیاد دو جلد کتاب مذکور (جمعاً ۶۰۸ صفحه) و محتوای آموزشی پربار آن، در دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی دانشگاه تهران، این کتاب و کتاب‌های کمک‌درسی و مکمل آن در سه نیمسال و نیم تحصیلی (پیش‌دانشگاهی تا نیمسال سوم)، دروس «دستور زبان ژاپنی» و «گفت‌وشنود» را پوشش می‌دهد. کتاب‌های کمک‌درسی و مکمل «ژاپنی برای همه، مقدماتی» که در دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی دانشگاه تهران مورد استفاده قرار می‌گیرند عبارتند از: «مجموعه پرسش‌های استاندارد» (標準問題集礎)، «کتابچه تمرین نوشتن قالب‌های دستوری» (書いて覚える文型練習帳)، «کتابچه تکالیف شنیداری» (聴解タス)، «۲۵ موضوع که می‌توان در سطح مقدماتی خواند» (初級で読める) (トピック 25).

اما کتاب‌های «توضیحات دستور زبان به زبان انگلیسی» (翻訳・文法解説英語版)، «دفترچه تمرین حروف کانجی» (新漢字練習帳) و غیره نیز جزء این مجموعه کامل آموزش زبان مقدماتی هستند. از این کتاب می‌توان برای آموزش درس‌های دستور زبان و گفت‌وشنود ژاپنی پایه، دستور زبان (۳، ۲، ۱)، گفت‌وشنود (۳، ۲، ۱) استفاده کرد. کتاب حاضر دارای بیان صریح هدف، مقدمه کلی، فهرست تفصیلی مطالب، جدول، تصویر، نقشه، تمرین و آزمون و واژه‌نامه است.

در مورد کیفیت چاپی و فنی اثر می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- طرح جلد: طرح جلد اول کتاب (تصویر سمت راست پایین) که با رنگ زمینه سفید و بسیار ساده طراحی شده است، با یک نوار قرمز رنگ از وسط به دو بخش تقسیم شده است. سمت راست روی جلد، عنوان کتاب «ژاپنی برای همه: みんなの日本語» به زبان ژاپنی و به شکل عمودی و با قلم بزرگ به چشم می‌خورد. در نیم‌صفحه بالا عنوان ژاپنی کتاب "Minna no Nihongo" با حروف لاتین به شکل افقی و با قلم کوچک به رنگ قرمز نوشته شده است. در نیم‌صفحه پایین جلد، عبارت‌های «جلد اول مقدماتی، نسخه دوم، همراه با لوح فشرده صوتی» نیز به زبان ژاپنی نوشته شده است. طرح جلد دوم کتاب (تصویر سمت راست پایین) نیز با رنگ زمینه سفید و بسیار شبیه به طرح جلد اول طراحی شده است. با این تفاوت اندک که طرح جلد دوم با یک نوار آبی رنگ از وسط به دو بخش تقسیم شده است. نوشته‌های روی جلد دوم کاملاً مانند جلد اول است و عنوان کتاب یعنی «ژاپنی برای همه» و «جلد دوم، نسخه دوم» مانند جلد اول کتاب نوشته شده است. به علاوه سمت راست نیم‌صفحه بالایی هر دو جلد کتاب، نقاشی‌ای از پرندۀ مورد علاقه ژاپنی‌ها «درنا» کشیده شده است. در طرح جلد اول درنایی دیده می‌شود که از تخم بیرون آمده و در حالی که جوانه‌ای به منقار دارد رو به اوج گرفتن دارد. روی جلد دوم کتاب، دو درنا نقاشی شده است. رد پای درنا را می‌توان در فرهنگ، ادبیات و افسانه‌های ژاپن بسیار دید. گونه‌های مختلف این پرنده به طور عمده در شمال، غرب و جنوب ژاپن زندگی می‌کنند. درنا در فرهنگ ژاپن پرنده‌ای خوش‌یمن محسوب می‌شود و سمبل آزادی، صلح و طول عمر است.

تصویر روی جلد کتاب اول و دوم مقدماتی «ژاپنی برای همه»

- **حروف‌نگاری:** در حروف‌نگاری هر دو جلد کتاب مذکور، هر چهار نوع حروف مورد استفاده در زبان ژاپنی یعنی حروف الفبای لاتین، حروف هجانگار کاتاگانا و هیراگانا و همچنین حروف واژه‌نگار کانجی مورد استفاده قرار گرفته است. اندازه و نوع قلم استفاده شده در حروف‌نگاری کتاب بسیار سنجیده و مناسب برای زبان‌آموز مبتدی است. به علاوه هرچند به طور معمول بین واژه‌ها، حروف ربط، حروف اضافه و دیگر اجزاء جمله در زبان ژاپنی فاصله‌ای گذاشته نمی‌شود اما به دلیل رعایت حال زبان‌آموزان مبتدی مخاطب کتاب مذکور، در هر دو جلد کتاب بین اجزای مختلف جمله فاصله گذاشته شده است. از طرفی، در سراسر دو جلد اثر روی حروف واژه‌نگار کانجی تلفظ آنها به «فورینگانا» (به حروف هجانگار هیراگانا که با اندازه کوچک در بالای کانجی نوشته می‌شود، اصطلاحاً "furigana" گفته می‌شود) آورده شده است که این مطلب نیز برای رعایت حال زبان‌آموز مبتدی است. هرچند این رعایت حال در مورد آوردن فورینگانا بر روی حروف کانجی در جلد اول به جا و مفید است ولی ادامه این روند تا پایان جلد دوم باعث تکیه بیش از حد زبان‌آموزان به فورینگانا برای خواندن حروف کانجی شده و درنهایت باعث تضعیف توانایی صحیح خواندن و نوشتن حروف کانجی می‌شود. برای نمونه با وجود اینکه زبان‌آموزان مدت‌ها قبل از وارد شدن به جلد دوم کتاب مذکور، تلفظ و حتی چگونگی نوشتن حروف کانجی ساده‌ای مانند "人" به معنی «انسان»، "本" به معنی «کتاب»، "日本" به معنی «ژاپن»، "水" به معنی «آب»، "何" به معنی

«چه/چند»، "国" به معنی «کشور»، "電話" به معنی «تلفن» و بسیاری از حروف کانجی دیگر را می‌آموزند، در درس‌های انتهایی جلد دوم (دروس ۴۰ تا ۵۰) کماکان روی این حروف کانجی یاد گرفته شده، فوریگانی آن به چشم می‌خورد. می‌توان گفت که عدم رعایت این مطلب از معدود اشکالاتی است که بر این کتاب آموزشی وارد است.

- صفحه‌آرایی: صفحه‌آرایی هر دو جلد کتاب از یک روش پیروی می‌کند. در صفحه‌آرایی سعی شده است تا از فضای هر صفحه طوری استفاده شود که دیدن و خواندن نوشته‌های کتاب برای زبان‌آموز مبتدی آسان باشد. برای نمونه عناوین و بخش‌های مختلف هر درس با قلم بزرگ‌تر و ضخیم‌تر آورده شده است. در تمام درس‌های دو جلد کتاب (۲۵ درس جلد اول و ۲۵ درس جلد دوم)، در بخش‌های گفت‌و شنود، متن بالای صفحه و تصویر نقاشی شده که جو و محیط هر مکالمه را به تصویر می‌کشد، در پایین صفحه آورده شده است. تا هم به کمک تصویر در مورد محتوی گفت‌و شنود چشم‌اندازی به مخاطب داده شده باشد و هم ظاهر کتاب از حالت یکنواختی و خسته‌کننده خارج شود. استفاده از تصویر به این دو دلیل در بخش تمرینی‌های دو جلد کتاب نیز بنا به ضرورت در قسمت‌هایی به چشم می‌خورد.

- صحافی: کیفیت کاغذ و شیرازه‌بندی کتاب بسیار مرغوب است. البته باید گفت صحافی باکیفیت خوب مشخصه‌ای است که در مورد تمامی آثار صحافی شده در ژاپن صدق می‌کند.

- اغلاط چاپی: به دلیل اینکه جلد اول و دوم کتاب «ژاپنی برای همه» ابتدا در سال ۱۹۹۸ (برابر با سال ۱۳۷۷) به چاپ رسیده و در ژانویه سال ۲۰۱۲ (برابر با ۱۳۹۲) نسخه جدید آن منتشر گردیده است، اندک اغلاط چاپی که در نسخه اول گاهاً دیده می‌شد، اصلاح گردیده و نسخه جدید بعد از حدود پانزده سال انتشار یافته است. همان‌طور که در پیش‌گفتار هم آورده شده است (p.۷)، تغییرات و اصلاحات عمدتاً به دلیل تغییر جامعه و فرهنگ ژاپن و در نتیجه تغییرات زبان ژاپنی صورت گرفته است. اصلاحات در نسخه جدید شامل حذف واژه‌ها و عبارت‌های کم‌کاربرد و اضافه کردن واژه‌ها، عبارت‌ها و صحنه‌های گفت‌و شنودی است که با محیط و فضای کنونی ژاپنی‌سنخیت بیشتری دارد.

بررسی محتوای اثر

در پیش‌گفتار نسخه جدید آورده شده است که در این نسخه به دو عنصر «یادگیری آسان» (برای دانشجو) و «آموزش آسان» (برای استاد) توجه ویژه شده است و به همین دلیل تمرین‌های کلیشه‌ای کاهش یافته یا حذف شده‌اند و تمرین‌هایی که پاسخ به آنها خلاقیت بیشتری می‌طلبد، اضافه شده است.

هر دو جلد کتاب سراسر به زبان ژاپنی نگاشته شده و به لحاظ دستور زبانی فاقد هرگونه اشتباهی است. ژاپنی‌زبان بودن پنج نفر مؤلف اصلی کتاب و تألیف گروهی اثر بدون شک در این قضیه نقش اساسی دارد. به‌عنوان کتاب آموزشی زبان ژاپنی مقدماتی، از محتوایی ساده و رسا برخوردار است و به دلیل اینکه به دو مورد «یادگیری آسان» و «آموزش آسان» توجه ویژه شده است، این کتاب آموزشی بسیار مناسب برای زبان‌آموزان و مدرسان سطح مقدماتی است.

در جلد اول درس‌های ۱ تا ۲۵ و در جلد دوم درس‌های ۲۶ تا ۵۰ به میزان مساوی هر جلد ۲۵ درس و هر جلد ۳۰۴ صفحه چاپ شده است. در جلد اول کتاب از ابتدا به ترتیب بخش‌های «پیش‌گفتار»، «توضیحاتی راجع به نسخه جدید»، «راهنمای استفاده از کتاب»، «نکاتی برای استفاده مفیدتر از کتاب»، «معرفی هجده نفر (یازده نفر خارجی و هفت نفر ژاپنی) فرضی که در گفت‌ووشنودهای کتاب ظاهر می‌شوند»، «فهرست» و بخش «آغاز کتاب» (شامل جدول حروف هیراگانا و کاتاکانا، توضیحاتی مختصر درمورد سیستم آوایی در زبان ژاپنی، کلمات پرکاربرد در گفتگوی روزمره و اعداد و غیره) آمده است. سپس درس‌های ۱ تا ۲۵ به ترتیب درجه دشواری از درس اول با محتوی «معرفی خود و آشنایی ابتدایی» تا درس بیست و پنجم «جملات شرطی در زبان ژاپنی» آورده شده است. از درس یکم تا بیست و پنجم، هفت بخش تمرینی زیر عنوان «دوره» به فاصله هرچند درس یک‌بار و دو بخش (یکی بعد از درس دوازدهم و دیگری بعد از درس بیست و پنجم) «جمع‌بندی قیده‌ها، حروف ربط و عبارت‌های مورد استفاده در گفت‌ووشنودها» در نظر گرفته شده است که به زبان‌آموز کمک می‌کند محتوی درس‌های تدریس شده را مرور کند تا در ذهنش نهادینه شود. بعد از پایان محتوی درس بیست و پنجم و بخش «دوره» اضافه شده است. به علاوه بخش «دوره کلی» که مروری است بر تمامی محتوی آموزش داده شده در سراسر کتاب، هم آورده شده است. در ضمایم کتاب بخش‌های «ساختار افعال»، «نگاهی مختصر به مطالب مطالعه شده» به شکل جدول و «نمایه واژگان» در جلد اول در نظر گرفته شده است.

فارغ از تغییرات محتوایی اندک، تمامی بخش‌های جلد اول که به آن اشاره شد، عیناً از ابتدای جلد دوم که شامل درس‌های بیست و ششم تا پنجاهم است نیز با همان ترتیب آمده است. با این تفاوت که در جلد دوم بعد از بخش «فهرست» بجای بخش «آغاز کتاب»، «محتوی فهرست زبان ژاپنی برای همه، جلد اول مقدماتی» آورده شده است تا چشم‌اندازی از محتوی جلد اول به خواننده داده شده باشد. بعلاوه بخش «دوره» از هفت بخش در جلد اول به چهار بخش در جلد دوم تقلیل یافته است.

از طرفی به جز نظم منطقی فوق‌الذکر به لحاظ آوردن مطالب، انسجام و ترتیب مطالب از نظر درجه دشواری در دو جلد اثر کاملاً مشهود است. به این معنی که زبان‌آموز ابتدا با اسم‌های ساده، ضمیرهای شخصی / اشاره / ملکی / پرسشی، بیان زمان (ساعت ... و... دقیقه) آشنا شده و سپس به تدریج با یادگیری صرف فعل زمان حال، گذشته، آینده و صفات و قیده‌ها به دانش زبانی‌اش افزوده شده و با گذراندن هر درس قادر به ساخت جملات پیچیده‌تر و بلندتر می‌شود. در طول پنجاه درس دو جلد کتاب همواره هر درس پایه‌ای است برای درس بعد. ناگفته نماند که هر درس دارای بخش گفت‌و شنود متناسب با محتوی دستور زبانی خود است که زبان‌آموز می‌تواند نمود آنچه را که به عنوان دستور زبان آموخته است، در گفت‌و شنود واقعی لمس کرده و فراگیرد. هر کدام از پنجاه درس اثر دوجلدی نام برده به شکلی کاملاً منظم و با انسجام بسیار عالی از یک تقسیم‌بندی یکسان پیروی می‌کند. هر درس به ترتیب از بخش‌های «ساختار جمله» (句型)، «مثال‌ها» (例文)، «گفت‌و شنود» (会話)، «تمرین اول» (練習 A)، «تمرین دوم» (練習 B)، «تمرین سوم» (練習 C) و «پرسش‌ها» (問題) تشکیل شده است. این هماهنگی از ابتدا تا انتهای کتاب به چشم می‌خورد. در این میان بخش‌های «گفت‌و شنود» (会話)، «تمرین سوم» (練習 C) و بخشی از «پرسش‌ها» (問題) مربوط به توانایی زبانی شنیدن و صحبت کردن است و باقیمانده آموزش دستور زبان ژاپنی را پوشش می‌دهد.

به علت اینکه کتاب مورد پژوهش به منظور آموزش زبان ژاپنی مقدماتی تألیف شده است اصولاً فاقد تجزیه و تحلیل و بررسی علمی است. اما باید گفت که با نظم و انسجام ساختاری و محتوایی که دارد به اهداف مشخص شده در پیش‌گفتار کتاب که در بالا ذکر شد، رسیده است. تألیف کتاب دوجلدی مورد پژوهش حاصل تلاش گروهی و تجدید نسخه‌های پیشین است. در تهیه و تألیف این اثر به منبع خاصی اشاره نشده است و اساساً فاقد بخش «منابع» است.

به علت ماهیت و اهداف تعریف شده این کتاب آموزش زبان دارای هیچ‌گونه جهت‌گیری غیرعلمی نیست. مطالب اثر مطابق با سرفصل‌های مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری است.

نمونه‌های نوآوری در این اثر دوجلدی را می‌توان به شکل زیر خلاصه کرد:

- به دلیل ارتباط تنگاتنگ زبان و فرهنگ در این کتاب سعی شده است تا محتوی گفت‌و شنود تنها بر اساس ویژگی‌های زبانی محض نباشد و در تنظیم آنها با استفاده از تصاویر ساده نقاشی شده به معرفی فرهنگ، جامعه ژاپن و آداب زندگی روزمره نیز پرداخته شود. این موضوع در سرتاسر دو جلد کتاب مشهود است. برای نمونه تصویر بخش گفت‌و شنود درس یکم جلد اول صفحه ۷ خانمی را نشان می‌دهد که زمان معرفی شدن به کارمند جدید شرکت به سبک ژاپنی تعظیم (お辞儀: ojigi) کرده و احترام خود را به مخاطب نشان می‌دهد. معرفی یکی از جشن‌های سنتی ژاپن به نام «هانامی» یا «اوهانامی» (お花見: Ohanami) در محتوای گفت‌و شنود درس ششم صفحه ۴۹ و معرفی مختصر معروف‌ترین جشن سنتی شهر کیوتو بنام «گیون ماتسوری» (祇園祭: Gion matsuri) در فضای گفت‌و شنود درس دوازدهم صفحه ۹۹ نیز از این جمله‌اند. تهیه و تنظیم دو جلد کتاب مکمل قطور به منظور استفاده مدرسان این کتاب آموزشی زیر عنوان «راهنمای تدریس ژاپنی برای همه، مقدماتی ۱» در ۲۵۷ صفحه و «راهنمای تدریس ژاپنی برای همه، مقدماتی ۲» در ۲۲۲ صفحه از دیگر نوآوری‌های این کتاب آموزشی محسوب می‌شود. مدرسان با مطالعه این دو کتاب مکمل با روش‌های به‌روز شده و گوناگون آموزش زبان ژاپنی به شکلی بسیار مطلوب و تأثیرگذار آشنا می‌شوند.
- در نظر گرفتن کتاب‌های متعدد کمک آموزشی که در بالا هم به آن اشاره شد از دیگر خلاقیت‌ها در تألیف این اثر است.
- به دلیل اینکه کتاب مورد پژوهش بعد از نزدیک به پانزده سال به شکل نسخه جدید در سال ۲۰۱۲ میلادی به چاپ رسیده است، اشکالات مختلف آن هم به لحاظ ظاهری و هم به لحاظ محتوایی به اندازه‌ای کاملاً مطلوب رفع شده است. البته می‌توان گفت که تألیف این کتاب به شکل همکاری گروهی نیز یکی از عواملی است که در عدم نقص و همه جانبه‌نگری این اثر مؤثر بوده است.

عمده‌ترین هدف تألیف این اثر ایجاد توانایی زبانی در سطح مقدماتی به منظور ارتباط کلامی سریع به زبان ژاپنی است. با توجه به ویژگی‌های ظاهری و محتوایی برجسته این اثر و با بهره‌گیری از کتاب‌های مکمل در نظر گرفته شده می‌توان گفت زبان‌آموز کوشا به راحتی به این هدف خواهد رسید.

با توجه به ویژگی‌های فوق‌الذکر و ماهیت کتاب می‌توان گفت که این اثر از میزان سازگاری محتوای آموزشی بسیار خوبی با روش‌های آموزش زبان خارجی برخوردار است. به علت ماهیت و اهداف تعریف شده، محتوای این کتاب آموزش زبان ژاپنی دارای ارتباط خاصی با مبانی و اصول دینی و اسلامی نیست.

به دلیل ماهیت و هدف کتاب، این اثر اصولاً فاقد هرگونه نقل قول مستقیم یا غیرمستقیم و ذکر مستندات است. به همین دلیل دارای بخش «منابع/ کتاب‌نامه» هم نیست. اما همان‌طور که در بالا هم گفته شد، کتاب به دو لحاظ ظاهری و محتوایی از نظم و انسجام بسیار مطلوبی برخوردار است. این اثر دو جلد است و هر جلد از بیست و پنج درس تشکیل شده است. محتوای دروس برحسب میزان دشواری از نظر ساختار جمله، واژگان و دستور زبان ردیف شده و پشت سرهم قرار گرفته است. به طوری که هریک پایه دیگری محسوب می‌شود.

به‌علاوه ساختار هر کدام از پنجاه درس اثر دوجلدی نام برده به شکلی کاملاً منظم و با انسجام بسیار عالی از یک تقسیم‌بندی یکسان پیروی می‌کند. هر درس به‌ترتیب از بخش‌های «ساختار جمله» (句型)، «مثال‌ها» (例文)، «گفت‌وشنود» (会話)، «تمرین اول» (練習 A)، «تمرین دوم» (練習 B)، «تمرین سوم» (練習 C) و «پرسش‌ها» (問題) تشکیل شده است. این هماهنگی از ابتدا تا انتهای کتاب به چشم می‌خورد. در این میان بخش‌های «گفت‌وشنود» (会話)، «تمرین سوم» (練習 C) و بخشی از «پرسش‌ها» (問題) مربوط به توانایی زبانی شنیدن و صحبت کردن است و باقیمانده آموزش دستور زبان ژاپنی را پوشش می‌دهد. البته باید گفت در اثر یادشده به‌جز توانایی‌های شنیداری، گفتاری و خواندن، به توانایی نوشتاری هم توجه شده است. به این صورت که در انتهای عمده درس‌های این اثر دوجلدی از جمله درس ۲۳ (صفحه ۲۰۳) و درس ۲۴ (صفحه ۲۱۱) از جلد اول و درس‌های ۳۶ (صفحه ۹۵)، درس ۴۲ (صفحه ۱۴۵)، درس ۴۵ (صفحه ۱۶۹) از جلد دوم، تمرین نوشتاری نیز مدنظر گرفته شده است. علاوه بر این هر چند در عمده درس‌های این اثر بخش کوتاهی در تمرین‌ها به منظور خواندن و

درک مطلب وجود دارد، کتاب مکمل «۲۵ موضوع که می‌توان در سطح مقدماتی خواند» (که قبلاً هم به آن اشاره شد) به شکل تخصصی‌تر به تقویت خواندن زبان‌آموزان پرداخته است. در ابتدای هر دو جلد این کتاب، نقشه کشور ژاپن که در آن ۴۷ استان این کشور با اعداد مشخص شده است به اندازه فضای دو صفحه B5 طراحی شده است. همچنین در انتهای هر دو جلد کتاب نقشه جهان در همان اندازه آورده شده است که در آن پنج قاره و اقیانوس‌های اطراف آنها مشخص شده‌اند. هر چند خطوط مرزی تمام کشورها در نقشه مذکور مشخص شده است اما، به جز نام کشور ژاپن نام هیچ کشور دیگری در نقشه دیده نمی‌شود. به نظر می‌رسد هدف از آوردن این دو نقشه در ابتدا و انتهای دو جلد کتاب، ابتدا مشخص کردن جایگاه جغرافیایی ژاپن در نقشه جهان و سپس معرفی ۴۷ استان این کشور با جایگاه جغرافیایی آنها باشد. علاوه بر این، در انتهای جلد اول صفحات ۲۲۹ تا ۲۳۳ جدول‌های «ساختار افعال» و «نگاهی مختصر به مطالب مطالعه شده» به شکل جدول آورده شده است که هدف آن جمع‌بندی افعال و اشکال صرف آنها و دیگر موارد در بیست و پنج درس جلد اول است. در صفحات ۲۲۸ و ۲۲۹ جلد دوم کتاب جمع‌بندی افعال لازم و متعدی دیده می‌شود. این جدول به زبان‌آموز کمک می‌کند تا افعال مذکور را در غالب دو صفحه آسان‌تر به ذهن بسپارد. به علت اینکه کتاب مورد پژوهش به منظور آموزش زبان ژاپنی مقدماتی تألیف شده است اصولاً فاقد رویکرد خاصی نسبت به فرهنگ و ارزش‌های اسلامی است.